

Vermindering van werkdruk en meer tijd voor onderwijsontwikkeling

Sociale partners hebben afspraken gemaakt over werkdruk en ontwikkeltijd. Deze zijn vastgelegd in artikel 8.2 van de CAO-VO 2018-2019 die op 1 juni 2018 is ingegaan. In deze factsheet leest u wat deze afspraken zijn.

Arbeidsmarkt & Opleidingsfonds
voortgezet onderwijs

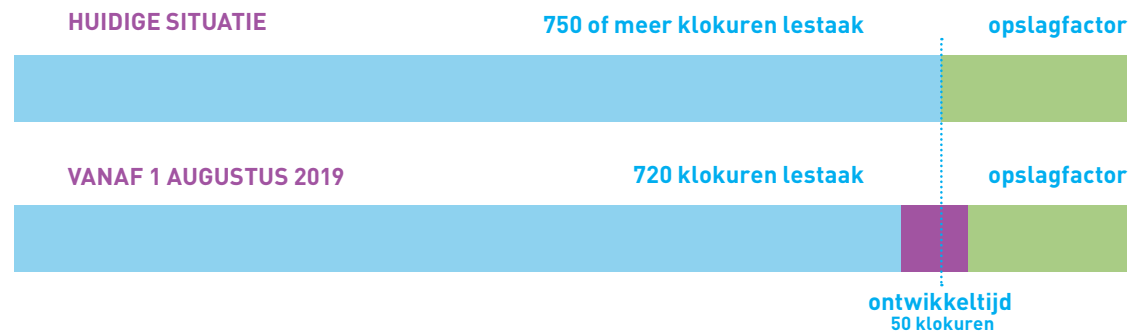
Tijd voor onderwijsontwikkeling

WAT STAAT ER IN DE CAO-VO?

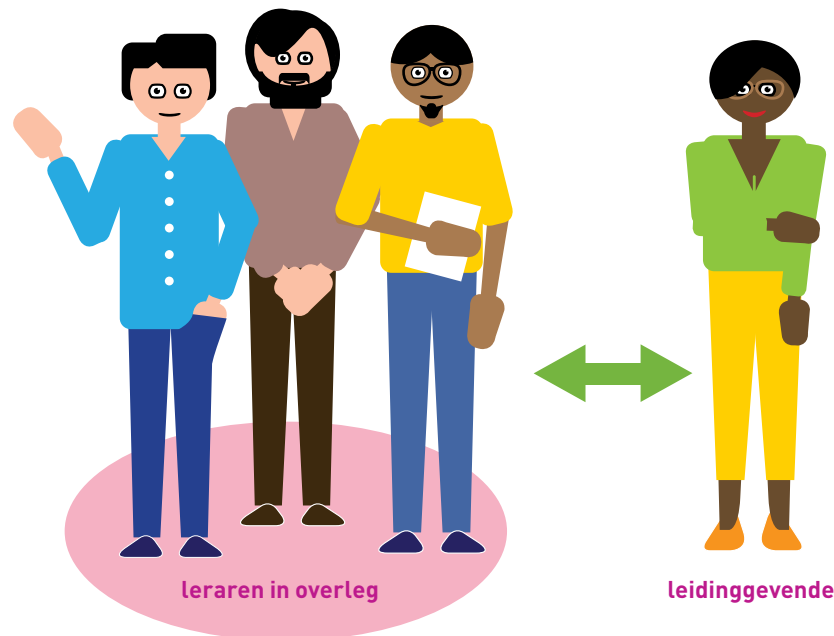
Vermindering van de lestaak

Als de maximale lestaak op een school op jaarbasis 750 klokuren of hoger is, wordt deze met ingang van 1 augustus 2019 verminderd met 30 klokuren. Deze klokuren worden verhoogd met de opslagfactor zodat daarmee in totaal 50 uur vrijkomt. Deze vrijkomende uren komen beschikbaar als ontwikkeltijd en tijd voor verdere verbreding en verdieping van de wijze waarop de invulling wordt gegeven aan de lestaak. Deze tijd wordt vanaf 1 augustus 2019 als afzonderlijk onderdeel in de jaartaak opgenomen.

Het onderwijzend personeel overlegt in het lerarenteam, sectie of een ander op school te bepalen samenwerkingsverband, over de invulling van de vrijkomende uren. Vervolgens maken de leraar en de leidinggevende in overleg afspraken over de inzet van de vrijkomende uren voor het komende schooljaar. De leraar legt over de inzet van deze uren jaarlijks verantwoording af als onderdeel van de professionele gesprekkencyclus. Tijdens het functioneringsgesprek is het onderwerp werkdruk een vast onderdeel.

INVULLING VAN ONTWIKKELTIJD

Tijd voor onderwijsontwikkeling

Aanpassing onderwijsprogramma en lessentabel

Om de vermindering van de lestaak te realiseren, passen scholen op instellings-/vestigingsniveau het onderwijsprogramma en in het verlengde daarvan de lessentabel aan. Ze maken hiervoor gebruik van de ruimte die de Wet op de onderwijstijd biedt.

Op school wordt gesproken over de lestaakvermindering. Uiterlijk 1 maart is dit overleg afgerond en wordt het mr-traject opgestart. De werkgever bereikt overeenstemming met de mr over de aanpassing van het onderwijsprogramma waarbij de (p)mr zich vergewist van draagvlak onder het onderwijzend personeel. Een goedkeuring van een meerderheid van 2/3 is hierbij niet nodig.

Als een aanpassing van de lessentabel leidt tot zwaarwegende organisatorische, financiële of onderwijskundige problemen, of als de werkgever geen overeenstemming met de mr bereikt, kan de werkgever beslissen de lessenreductie niet toe te passen. In dat geval worden cao-partijen uitgenodigd voor overleg.

[Naar artikel 8.2 in de CAO-VO \(download\)](#)

AANPASSING VAN HET ONDERWIJSPROGRAMMA EN DE LESSENTABEL

schoolleiding, mr,
onderwijzend personeel
in overleg

TIJDPAD

1 augustus 2018

Week van de werkdrukvermindering en ontwikkeltijd

1 maart 2019

1 augustus 2019

A : S : O

N : D : J : F

M : A : M : J : J

A : S

- afspraken maken over invulling ontwikkeltijd
- afstemming over aanpassing onderwijsprogramma en eventueel lessentabel

- voorbereidingen voor schooljaar 2019-2020

- uitvoering van de vastgestelde afspraken

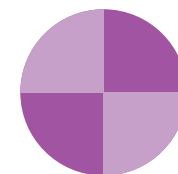
WELKE RUIMTE BIEDT DE WET OP DE ONDERWIJSTIJD?

Sinds het schooljaar 2015-2016 zijn de normen voor onderwijstijd gewijzigd. Deze wijzigingen bieden ruimte om het onderwijsprogramma en de lessentabel aan te passen.

De wijzigingen in het kort:

Verdeling van uren over schoolloopbaan

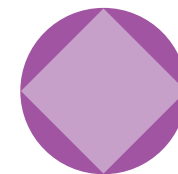
De urennorm voor onderwijstijd wordt nu gemeten over de hele schoolloopbaan en niet meer per jaar. Scholen kunnen zelf kiezen hoe zij hun programma inrichten, zolang het vastgestelde gemiddeld aantal uren per opleiding wordt gehaald.

Verdeling uren

Maatwerk

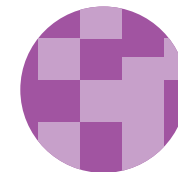
Het gaat er in de vernieuwde wetgeving om welk onderwijsprogramma leerlingen kunnen doorlopen i.p.v. moeten doorlopen waardoor maatwerk mogelijk is. Scholen hebben meer ruimte en flexibiliteit om het onderwijs anders in te richten of om een aangepast programma aan te bieden aan bijvoorbeeld excellente leerlingen of leerlingen met een leerachterstand.

Maatwerk

Inrichting en vormgeving van onderwijstijd

De wettelijke kaders voor onderwijstijd bieden veel ruimte om op schoolniveau eigen keuzes te maken over de inrichting, vormgeving en planning van het onderwijs. Scholen kunnen onderwijstijd inzetten voor traditioneel klassikaal onderwijs, maar ook voor stages of projecten bij bedrijven of maatschappelijke organisaties, om leerlingen colleges te laten volgen aan een universiteit, voor e-learning, afstandsonderwijs of voor onderwijs op leerpleinen. Scholen bepalen in samenspraak met de mr wat onderwijstijd is.

Inrichting lessen

Meer informatie

- [Modernisering normen onderwijstijd voortgezet onderwijs](#)
- [Wat telt mee als onderwijstijd, en onder welke voorwaarden?](#)

MEER INFORMATIE EN INSPIRATIE

Op www.voion.nl/ontwikkeltijd vindt u meer informatie, tips, instrumenten en praktijkvoorbeelden ter ondersteuning en inspiratie om invulling te geven aan deze cao-afspraken.

Voion, het Arbeidsmarkt & Opleidingsfonds voor het voortgezet onderwijs, zet zich in om samen met scholen vraagstukken op te lossen op het gebied van arbeidsmarkt, mobiliteit, professionalisering en veilig, gezond en vitaal werken. Voion ondersteunt schoolbesturen, directies, P&O'ers, mr'en, arbocoördinatoren, maar ook docenten, oop'ers en sociale partners. Voion ontsluit kennis, doet onderzoek, ontwikkelt nieuwe instrumenten en adviseert en begeleidt scholen in (pilot)projecten. Ook initieert en faciliteert Voion netwerken op verschillende niveaus, publiceert good practices en biedt trainingen aan. Voion werkt voor en samen met werkgevers en werknemers in het voortgezet onderwijs, en wordt bestuurd door de sociale partners in het voortgezet onderwijs.

